

Alius uicini-
quam sectio-
nis ordo.

Brachij mo-
uentis quot.

Primus bra-
chij mouen-
tis.

VICINITATIS quidem ordo, ante musculos brachium mouentes, capi-
tis & dorsi, & scapulae motuum duces oportuisse describi indicabit, si de-
rum partes iam dissectis uiciniores prosequi institutum esset. Verum quum
integris adhuc brachium mouentibus musculis, scapulam mouentes admi-
nistrari nequeant, multo minus illis nondum ablatis, aut capitis aut dor-
si administrare datum sit, operae pretium me facturum duxi, si brachij & dein
scapulae motores, ante caput mouentes musculos, sectionis nomine aggre-
diar. Quamquam si secus cuiuspiam uisum fuerit, Capita facile ita transponantur, ceu ego, in horum
Librorum epitome sectionem non moratus, sed uicinitatem potius secutus, praestiti adeo, ut
cuius integrum fuerit, modò hoc, modò illud Caput aggredi, pro ut sibi musculorum tradendo
rum seriem proponet. Brachium itaque antrorsum ad pectus, & retrorsum uersus dorsum, & sur-
sum ad ceruicem caputque, & deorsum ad thoracis latera mouetur: & praeter hos motus quodam-
modo in gyrum quoque agitur, aut ita circumuertitur, ac si baculum aliquem, in utraque ma-
nu non flexas, sed secundum longitudinem tantum mutuo appositas acciperes, ac deinde al-
ternatim, prorsum retrorsumque actis manibus, baculum uolueres. Quemadmodum enim bacu-
lum siue deorsum porrectum, siue sursum siue antrorsum prominent, illo modo mouere pos-
sis, ita quoque brachium, siue id pectori admotum, siue sursum actum, aut deorsum propen-
dens seruaueris, semper circumuerti poterit adeo, ut brachium triplici motui genere agatur.

Brachium itaque pectori unicus adducit musculus, originem fumens ex media pectoris
ossis latitudine, & ipsi inferis cartilaginibus, deinde quoque priuatim ex septimae & octauae
costae cartilaginibus, & ex media clauiculae sede, qua haec pectoris os spectat. Principij pars a
clauicula procedens, omnino carnosae apparet, quae uero ex pectoris ossis secundum dextrum
sinistramque medio enascitur, alteriusque lateris musculi initio contigua est, nervosior membrano-
siorque, & minus crassa uisitur. Attamen, quae ex ossis pectoris latere, ipsique inarticulatis cartilagi-
nibus pronascitur, penitus iam carnosae existit. quae uero priuatim ex septimae octauaeque costa-
rum cartilaginibus, iuxta mucronatam cartilaginem exoritur, membranae, & tenuis aliquo-
tusque conspicitur. Musculus ex his principijs prodians, & paulatim crassior carnosiorque red-
ditus, sensim arctatur, atque in acutum tantisper procedit, quousque amplo & neruo, admo-
dumque robusto, sed breui tendine, humero secundum ipsius longitudinem implantetur. Fit
uero tendinis huius insertio, subter humeri capitis ceruicem, in interiore ipsius regione, non
nihil interim in priora uergens. Huius musculi fibrae inuicem uariant, & paulò ante tendi-
nis productionem, adhuc in carnea musculi parte, deinde & secundum totam tendinis ampli-
tudinem, ad x literae similitudinem sese decussatim intersecant. Quae enim ex clauicula, & me-
dia pectoris ossis longitudine clauiculae proxima enascuntur, ex superioribus deorsum obli-
que in exteriora procedentes, superiorem tendinis partem, secundum totam ipsius amplitudi-
nem efficiunt, carnosaeque toto ductu, praeterquam in musculi in humerum insertionem, perma-
nent. Sed quae ex reliqua ossis pectoris sede, ac ex septimae & octauae costarum cartilaginibus pri-
uatim originem mutantur, oblique sursum protensa, inferiorem tendinis partem, secundum
ipsius latitudinem constituunt, & citius carnem ipsarum, qua implentur, suffulciuntque, quam
superiores amittunt. Superius enim ad insertionem usque, musculus carneam naturam refer-
uat, inferius autem multò ante insertionem, liuidus nerueusque conspicitur, quod superiores fi-
brae procul dubio, propter breuiorem ductum adepta sunt. Id namque omnibus commune esse
diximus musculis, ut tanto breuiori donentur tendine, quo succinctiori ductu, pro motus ipso-
rum ratione feruntur. Ceterum superiora inferioraque in tendine uocò, non quae humeri caput
propinquius accedunt, aut remotius ab illo reclinant, sed ad tendinis, quae secundum latitudinem
perficitur, insertionem, has positionis differentias in praesenti refero non secus, ac si hanc char-
tam, subdita altiore superiore uel dicerem. Est itaque musculus hic quodammodo quinquila-
tris, sed inaequalibus costis constitutus. Vna namque, secundum mediam clauiculae longitudi-
nem ducitur, secunda ad ossis pectoris longitudinem procedit, tertia secundum insertionis lon-
gitudinem fertur, quarta a media clauiculae sede, ad insertionis partem, humeri capiti propinquo
rem proficiscitur. quinta uero à remotiori ab humeri capite insertionis parte, ad pectoris ossis
mucronatam cartilaginem protenditur. Atque haec costa, illa demum est, quae anteriori cauitatis
axillae sedem efformat, posteriorem uero ille constituit musculus, quem brachium deorsum dor-
so admouere audies. Ceterum ut brachium pectori adducens musculus, differentes fibras, ac la-
tum

tum & amplum, uariumque principium sortitur, sic quoque alijs atque alijs pectoris regioni-
bus brachium admouet. Si enim superiores ipsius fibrae, à clauicula, & superiori pectoris
ossis sede ductae contrahantur, uersus pectoris superiora, & ad clauiculam brachium addu-
citur, sin inferiores fibrae tendantur, praesens musculus humilioris brachij ad pectus addu-
ctionis opifex fit, si quidem ad mucronatam cartilaginem, & spurias costas, quae ueris uicino-
res sunt, brachium allicietur. At si utraque laborauerint fibrae, in neutram partem brachium
inclinans pectori adigent. Quia igitur hic musculus amplum, atque ex uarijs natum ossibus
principium obtinet, & fibras sese intersecantes, contrariaque serie ductas, & ad hanc motus etiam
differentes adipiscitur, nihil obstitit fortassis, ipsum geminum pronunciare, ac duorum mu-
sculorum loco cum aliquot etiam dissectionis Proceribus enumerare, quanquam unius dunta-
xat uice mihi toto orationis contextu habebitur. Verum quum inferior musculi pars, quae hu-
miliores fibras producit, uersus inferiora brachium pectori adducit, meritò quoque minor,
& secundum profundum tenuior superiori euasit, quae sursum magis membrum agit, & cui
uehementior ualidiorque functio concedita est. Praeter hunc musculus (pace interim Ga-
leni dixerim) nullus alius brachium pectori admouet. Nam quem inter brachij musculos pri-
mum enumerat, quemque iuxta mamillas exiguum, ad humeri articulum ascendere, ac ad spu-
rias costas brachium adigere scribit, in homine nequitiam reperiens. Non enim nos fugere
posset, quum hunc oblique sub cute, in aliorum superficie extantem, sursum ad articulum hu-
meri prorepere Galenus recenset, & illum in membraneam desinentem exilitatem, articulo
inseri affirmet, propter humeri ossis finem, exterius caput musculi flectentium cubitum an-
terioris amplexantem. Nec quispiam me illum oscitante cum cute auferre arbitrabitur, qui
aut humeri articuli musculorum sectionem aggressus fuerit, aut administranti adstiterit. Et
quomodo, quaelo, musculus aliquis ex mammillarum regione incipiens, & aliorum superficiei
incumbens, etiam si uel fibrae cuiusdam crassitiem duntaxat aequaret, à quopiam in homine
ignorari posset: si demum inter illum, quem modò recensui, musculus, & illum, quem bra-
chium attollere audies, ad articulum conscenderet. Nam etsi eius musculi pars, cuti subiecta
adimeretur, illa pars necessario (utcumque quis uel ultro illum resecare proposuisset) semper sese
offerret, quae inter duos illos musculos sese insinuans, articulo proxima esset. At quorsum atti-
net, mihi hic oscitante exulationem praetextere, quum uerbulo Galeni simiarum, me au-
tem pro uiribus, hominum constructionem describere, uel hic brachij musculus, cum ceteris
innumeris attestetur homines enim hoc priuantur, uerum in simijs & potissimum caudatis
(quorum mihi maior copia, quam non caudatarum accidit) ad hunc modum obseruatur. Cute
detracta, is quem nos in homine primum occurrere diximus, pari modo in simijs conspicitur,
nullo prorsus alio tectus musculo. Verum sub huius humillima costa seu latere, super obliqui
abdominis musculi (quem descendente uulgo dicimus) principium, gracile membraneumque
musculi initium reperitur, longè sub papillae regione consistens. Initium hoc carnosum euadens,
sed gracile interim permanens, sub magno illo brachium pectori adducente musculo, sursum
oblique ad articulum porrigitur, eam prorsus, quam Galenus tradidit, in sectionem tentans.
Neque huius musculi insertio, ut neque ipsius ductus, nisi magno illo musculo penitus eleuato,
in conspectum ueniunt, atque id non perfunctorie, ut Galenum intelligas, etiam si hominum
duntaxat medicinam nonnulli sese proferi iactitent, uenit obseruandum. Nisi enim hunc Ga-
leni musculus, suo progressu ita occultatum, & tantum membraneo principio modicè admo-
dum extare cognoueris, erroneus omnino, atque admodum difficilis Quintus de Admini-
strandis sectionibus liber statim in ipsa fronte uidebitur, quum Galenus passim illum in alio-
rum, ac proinde etiam in eius, quem nos brachium pectori attrahere diximus, superficie, sub
cute exporrectum minus rectè tradiderit. Quamuis interim sedulo studiosos horter, ut meae
sententiae non ita promptè, propter Galeni obseruantiam, ascribentes intueantur, num &
homo quoque cum simijs illum musculus communem sibi uendicet, & rursus num caudatis
simijs in aliorum superficie (ut Galenus testatur) extet. Praeter hunc, Galenus alium descri-
bit musculus, quem altioris brachij ad pectus ductionis autorem esse existimat. Iste profe-
cto in homine nequaquam me fugit, at minime tamen, ut Galenus autumat, brachium pectori
uersus elatiora admouet, imò scapulae gratia, ut scilicet eam ad pectus ducat, creatus est, quod
& ipsius origo, & ductus, illiusque tendinis insertio, luce clariùs, & praecipue in homine demon-
strant. Principium enim sumit sub musculo, quem ego brachium pectori accommodare re-
tuli, & ille huic omnino substernitur. Enascitur autem carnosus principio à secunda, tertia,
quarta & quinta, nonnunquam (sed perquam raro) & sexta, superioribus thoracis costis, non
quidem (etsi Galenus non semel aliter affirmet) ubi pectoris ossi coarctantur, & ex ipso pe-
ctoris

Musculus
brachij pe-
ctori addu-
cens, quo simia
abundat.
Li. 5 de Admi-
nistrandis se-
ctionibus, &
13 de Partium
usu.

Musculus qui
scapulam an-
trorsum agit,
& Galeno ma-
le pro brachij
motore haberi.

Li. 5 de Ad-
mi. sect.